

AKTUELL LANTBRUKSPOLITISK ÖVERSIKT

SLF:s rådgivardag 24.10.2018

Mats Nylund, SLC

SLC

LÖNSAMHETSÅTGÄRDER

- En bättre fungerande livsmedelsmarknad
 - Livsmedelsmarknadslag
 - Livsmedelsmarknadsombud
 - Begränsning av handelns egna märken (Private label)
 - Genomgång av avtalspraxis, bl.a. mellan förädling och handel
 - Konkurrenslagstiftningen bör revideras, fokus även på de som är först i kedjan inte enbart konsumenten
 - EU:s direktiv för rättvis handel, **UTP**
- Samma produktionsvillkor ska ställas på importerade livsmedel/råvaror som används i livsmedelsförädling och i bespisningarna
- Fortsättning på ursprungsmärkningen av kött och mjölk samt ursprungsmärkning till restauranger/bespisningar
- Genomgång av myndighetskostnader
- Världens renaste livsmedel bör synas bättre på **exportmarknaderna**
- Bättre information ut till konsumenten om den finländska matproduktionen

SLC

BUDGETRIANS KRISPAKET

- **”Torkpaketet” 86,5 milj. Euro**
 - LFA 21,5 milj. euro + 6 milj. euro
 - 20 milj. euro till bränsleaccisåterbäring (avsikt tidigare utbetalning än 2018)
 - Nationella stöd 30 milj. euro
 - Övrigt 9 milj. euro

BUDGETRIANS KRISPAKET

- Nationella stöd 30 miljoner euro
 - 10 milj. euro till C-området (behöver i princip inte sökas separat)
 - 5 milj. euro till mjölk, nöt, får (utbetalas som ett tillägg till förskotten (nöt och får) och som ett tillägg till mjölkstödet) utbetalningen sker i december
 - 1,5 milj. euro till svin, som ett tillägg på förskotten
 - 1,0 milj. euro till vete (ca 40 euro/ha på basen av vårens ansökan)
 - 2,5 milj. euro överförs till stödpaketet för 2019
 - 20 milj. euro till AB (här finns de mest torkdrabbade områdena)
 - Utbetalas som de minimis-stöd på basen av areal. Ansökning i december, utbetalning i mars/april
 - Mjöl-, nöt- och fårgårdar de minimis enligt produktiv vallareal (ca 88 €/ha)
 - Spannmål/den enmagade sektorn/och ovannämnda produktionsinriktningar stöds via vårvete och foderkorn (ca 40 €/ha)

BUDGETRIANS KRISPAKET FORTS.

- Försäkringsskatten på skördeskade- och växtskadegörareförsäkringar tas bort (24 % på försäkringen)
- 1 milj. euro till ägoregleringar
- Ta hand om bonden – projektet tilläggsfinansiering (3 milj. euro)
- Exportsatsningar tot. 2 milj. euro
- Beskattning: utjämningsreserveringen höjs till 25 000 euro
- Likviditetslånen förbereds till våren

SLC

EUs framtidsbudget och nya CAP

Effekt för Finland enligt kommissionens budgetförslag:

- 421 miljoner euro mindre under 7 år eller **60 M€ mindre per år**
 - I pelaren - 2,3 % eller 85 miljoner euro mindre totalt
 - II pelaren - 14,1 % eller 336 miljoner euro mindre totalt
- Enligt förslaget skulle Finland få:
 - I pelaren 3 578 milj. euro
 - II pelaren 2 044 milj. euro

SLC

CAP

- **Tvårvillkoren** och **förgröningen** försvinner
- De ersätts av ett nytt krav, **villkorlighet**
- Minskar eller ökar byråkratin?

CAP fortsättning

- **Grundinkomststödet** – långt som idag
- **Omfördelningsstöd** – ska utjämna stöd mellan stora och små gårda
- **Stöd för unga odlare** – under 40 år, utbildningskrav, minst 2% eller 10,5 M€/år (kan också innefatta startstöd, pelare II)
- **Degressiv minskning av stöd** – från 60 000 €/år - 100 000 euro/år
- **Ekosystemstöd** – För krav som går längre än lagstiftning
- **Produktionskopplat stöd** – långt som idag

CAP fortsättning

Landsbygdutvecklingsstöd CAP

- Skötselavtal (miljö, klimat, eko, djurens välbefinnande)
- LFA
- Tvång eller begränsningar för bestämda områden
- Investeringar
- Startstöd för unga och landsbygdsföretagsstöd
- Riskhanteringsredskap
- Samarbete
- Informationsspridning

SLC

UTMANINGARNA

- EU budgeten krymper och nya villkor lyfts fram. En svår ekvation att lösa i nuvarande lönsamhetsläge.
 - De knappa anslagen bör bättre riktas och styras till aktiva jordbrukare
- Ger förslaget möjlighet till en minskad byråkrati? En nationell strategi kan ge utrymme, men tillåter EU?
- Är marknadsinstrumenten tillräckliga och tillräckligt snabba att reagera vid marknadskriser? Vilka riskhanteringsverktyg lyfts fram i den nationella strategin?
- Klimatåtgärder understryks. Positivt för vallen. Hur definieras odlingen av torvmarker nationellt?
- Djurhälsa lyfts fram i förslaget.
- Finns tillräckligt med åtgärder för att föryngra jordbrukarkåren?
- Behov av ny- och reparationsinvesteringar.
- Ur ett finländskt perspektiv finns behov av produktionskopplade stöd och stöd till mindre gynnade områden.

SLC

CAP fortsättning

Vissa randvillkor

- Investeringsstöd, startstöd för unga max 100 000 euro
- Riskhanteringsverktyg, minst 20% skada, högst 70% ersättning
- 10 % + 2 % i produktionskopplat stöd, randanmärkning för medlemsländer med högre procentsats (Finland 19,6% 2018)
- 40 % av hela CAP ska riktas till klimatåtgärder (odling av torvmarker, linjeras nationellt)
- 30 % av II-pelaren till klimat och miljöåtgärder

Rådgivningens utmaningar?

1. Lönsamheten på gårdsnivå
2. Allt färre gårdar producerar allt mer, 20 000 gårdar producerar redan över 90 procent
3. Nya odlare och generationsväxlingar
4. Klimatåtgärder
 - ökad kolbindning i åkermark?
5. Övrigt?

TACK!

SLC